

LATVIJAS REPUBLIKA
LĪVĀNU NOVADA DOME

Reģistrācijas Nr. 90000065595, Rīgas iela 77, Līvāni, Līvānu novads, LV – 5316, tālr.:
65307250, fakss: 65307255, e-pasts: dome@livani.lv

APSTIPRINĀTS
ar Līvānu novada domes
priekšsēdētāja A. Vaivoda
2018.gada 28. decembra
rīkojumu Nr. 2-1.1/18/532

**Līvānu novada domes
IEKŠĒJIE NOTEIKUMI
LĪVĀNOS**

**Korupcijas un interešu konflikta riska novēršanas kārtība
Līvānu novada pašvaldībā**

2018. gada 28. decembrī

Nr. 1

*Izdoti saskaņā ar Ministru kabineta 2017.gada 17.oktobra
noteikumu Nr.630 "Noteikumi par iekšējās kontroles
sistēmas pamatprasībām korupcijas un interešu konflikta
risku novēršanai publiskas personas institūcijā"
8.3.apakšpunktu*

I. Vispārīgie jautājumi

1. Korupcijas un interešu konflikta riska novēršanas kontroles darbības tiek īstenotas visās Līvānu novada pašvaldības (turpmāk – pašvaldība) struktūrvienībās un iestādēs (turpmāk – iestāde), lai nodrošinātu kvalitāti, pārredzamību, drošumu un veikspēju.

2. Noteikumos lietoto terminu skaidrojums:

1) **Korupcija** nozīmē ļaunprātīgu sava amata pilnvaru izmantošanu, lai gūtu personīgu labumu vai priekšrocību trešajai pusei. Darbībai var būt korumpēts mērķis, ja priekšrocība tiek solīta vai sniegta ar nolūku rosināt vai atalgot pienācīgas rīcības pārkāpumu, vai ja priekšrocība tiek pieņemta kā atlīdzība par pienācīgu rīcību;

2) **Krāpšana** ir jebkādas neētiskas un/vai nelikumīgas darbības nolūkā gūt nelikumīgu vai negodīgu priekšrocību, kas rada kaitējumu Pašvaldībai vai trešajām pusēm. Krāpšana ietver, piemēram, maldināšanu, slēpšanu vai uzticības pārkāpumu, krāpniecisku finanšu atskaišu iesniegšanu u.t.t. Krāpšana tiek veikta, ja atsevišķas

personas vai uzņēmumi apzināti rīkojas, lai gūtu materiālu labumu, galvenokārt naudas un aktīvu īpašumtiesību veidā vai lai nelikumīgā veidā īstenotu savas intereses, tādējādi nodarot kaitējumu Pašvaldībai vai trešajām pusēm. Personas vai uzņēmumi var mēģināt izvairīties no savu saistību nokārtošanas vai pakalpojumu zuduma un nelikumīgu aizsargāt savas personīgās vai uzņēmuma priekšrocības, rīkojoties krāpnieciskā veidā;

3) **Kukuļdošana** nozīmē pieprasīt, pieņemt, solīt, piedāvāt, dot vai lūgt priekšrocības kā stimulu nelikumīgai vai neētiskai rīcībai vai uzticības pārkāpumam;

4) **Interesu konflikts** ir situācija, kas padara iespējamu tādu uzvedību, kas varētu izraisīt korupciju vai citas nelikumīgas darbības. Interesu konflikta ietvaros persona parasti saskaras ar izvēli starp ar savu amatu saistītajiem pienākumiem un prasībām un savām personīgajām interesēm.

3. Šie noteikumi nosaka:

3.1. kārtību, kādā nodarbinātie rīkojas gadījumā, lai ziņotu par iespējamiem pārkāpumiem (tai skaitā iespējamām koruptīvām darbībām), iestādei nodrošinot ziņotāja anonimitāti un aizsardzību;

3.2. kārtību, kādā nodarbinātais paziņo par savu atrašanos interešu konflikta situācijā, kā arī kārtību, kādā interešu konflikta situācijā esošā nodarbinātā amata uzdevuma izpildi nodod citam darbiniekam;

4. Noteikumu mērķis ir nodrošināt iestādes funkciju efektīvu izpildi un neizmantojot darbinieka amata stāvokli personiskā labuma gūšanai, ievērojot demokrātiskas un tiesiskas valsts principu īstenošanu iestādes darbībā.

5. Pašvaldības mērķi attiecībā uz krāpšanas pārvaldību ir šādi:

5.1. samazināt krāpšanas risku, piemērojot absolūtas neiecietības principu,

5.2. veicināt darbinieku izpratni par potenciālu krāpšanu un krāpšanas pārvaldības metodēm,

5.3. darbinieku apmācība attiecībā uz darbinieku atbildību krāpšanas risku noteikšanā un ziņošanā par krāpšanas riskiem,

5.4. nepārtraukta ar krāpšanas novēršanu un atklāšanu saistīto iekšējās kontroles sistēmu uzlabošanas un pārvaldība,

5.5. nodrošināt piemērotus krāpšanas novēršanas, atklāšanas un izmeklēšanas avotus,

5.6. konsekventi ievērot attiecīgos noteikumus, vadlīnijas un kodeksus,

5.7. rūpēties par savlaicīgu un pienācīgu aizdomu par krāpšanu izmeklēšanu,

5.8. nodrošināt ziņotāju anonimitāti,

5.9. aizsargāt Pašvaldības reputāciju valsts vai starptautiskajā līmenī, notikumam izskanot masu medijos.

6. Noteikumi konkretizē likuma “Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” (turpmāk – Interesu konflikta likums) valsts amatpersonām noteiktos aizliegumus un ierobežojumus. Iestādes vadītāja pienākumi korupcijas un interešu konflikta riska novēršanai iestādē noteikti Interesu konflikta likuma 20.pantā.

7. Lai nodrošinātu šo noteikumu īstenošanu iestādes vadītājs var pilnvarot kādu iestādes darbinieku veikt šīs darbības. Darbinieka pilnvarošana neatbrīvo iestādes vadītāju no atbildības par kārtības ievērošanu un izpildi iestādē.

8. Noteikumu I. nodaļa, II. nodaļa un III. nodaļa attiecas uz visiem pašvaldības iestādēs nodarbinātajiem. Noteikumu IV. nodaļa un V. nodaļa attiecas uz tiem

nodarbinātajiem, kuri atbilst valsts amatpersonas jēdzienam Interesu konflikta likuma izpratnē.

9. Iepazīšanos ar Noteikumiem un to grozījumiem nodarbinātais apliecina ar parakstu. Saskaņā ar Informācijas atklātības likumu Noteikumi ir ierobežotas pieejamības dokuments.

10. Nodarbinātajiem, kuru amats pakļauts korupcijas riskam, iestāde nodrošina apmācības, stājoties amatā, kā arī vismaz reizi trijos gados papildu apmācības par aktuālajiem jautājumiem interešu konflikta novēršanā un korupcijas novēršanā un apkarošanā, izmantojot kādu no Ministru kabineta 2017.gada 17.oktobra noteikumu Nr. 630 "Noteikumi par iekšējās kontroles sistēmas pamatprasībām korupcijas un interešu konflikta riska novēršanai publiskas personas institūcijā" 12.punktā noteiktajām apmācības iespējām.

II. Koruptīvas darbības un ziņošana par iespējamiem pārkāpumiem

11. Korupcijas riskam ir pakļautas tās funkcijas (nodarbinātā uzdevumi), darbības jomas un procesi iestādē, kurus veicot nodarbināto amatu pienākumi ir saistīti ar šādām darbībām:

11.1. lēmumu un administratīvo aktu izdošana iestādes funkciju ietvaros;

11.2. tiesībām rīkoties ar iestādes finanšu līdzekļiem un mantu;

11.3. dalība publisko iepirkumu lēmumu pieņemšanas procesā;

11.4. lēmumu pieņemšanu par materiālu vērtību sadali, pārdali, atsavināšanu, izlietojumu vai iznomāšanu, iegūšanu īpašumā;

11.5. rīcība ar skaidru naudu vai citiem vērtīgiem aktīviem;

11.6. ierobežotas pieejamības informācijas apstrāde, tai skaitā informācijas aprīte par fiziskas personas datiem.

12. Nodarbinātie savā darbā nepieļauj korupcijas risku iestāšanos, tai skaitā šādu rīcību:

12.1. prettiesiska labuma pieprasīšana un pieņemšana;

12.2. neatļauta dāvanu pieņemšana (izņemot Interesu konflikta likuma 13.panta 3.daļā noteikto, ka par dāvanu nav uzskatāmi ziedi; suvenīri, grāmatas vai reprezentācijas priekšmeti minimālās algas apmērā gada laikā u.c. labumi, ja to paredz ārējie normatīvie akti);

12.3. neatļauta informācijas izmantošana ar mērķi gūt labumu sev vai citai personai;

12.4. prettiesiska rīcība publiskajos iepirkumos ar mērķi gūt labumu sev vai citai personai;

12.5. ļaunprātīga amata stāvokļa izmantošana;

12.6. darba pienākumu izpilde interešu konflikta situācijā;

12.7. neatļauta rīcība ar iestādes vai tās lietošanā, glabāšanā nodotu mantu vai finanšu līdzekļiem;

12.8. apzināta informācijas slēpšana savās vai citas personas interesēs;

12.9. nodarbinātajam noteikto pienākumu apzināta neveikšana vai nolaidīga veikšana savās vai citas personas interesēs;

12.10. nodarbinātā ietekmēšana nolūkā panākt personai labvēlīga lēmuma pieņemšanu;

12.11. nevienlīdzīga attieksme lēmumu pieņemšanā attiecībā pret citiem darbiniekiem vai pretendentiem uz amata vietu iestādē.

13. Lai novērstu korupcijas risku iestāšanos, iestāde nodrošina šādu darbību īstenošanu:

13.1. nodarbinātajam nav iespēja rīkoties vienpersoniski, pienākumu izpildē ir nodrošināta atbildības dalīšana, nošķirot lēmuma sagatavošanu no lēmuma vienpersoniskas pieņemšanas (koleģialitātes princips);

13.2. pastāv nodarbināto kontroles un uzraudzības mehānismi, nodrošinot nodarbināto darba uzdevumu uzraudzību un kontroli;

13.3. veiktās darbības tiek dokumentētas, noformējot rakstiski, un to veikšanas pamatojumu ir iespējams pārbaudīt (juridiskā pamatojama princips);

13.4. pastāv un tiek veikta regulāra nodarbināto lēmumu un rīcības pēckontrole;

13.5. paredzēta atbildība par pieļautajiem pārkāpumiem - disciplārsoda piemērošana, atstādināšana no darba attiecību izpildes, darba uzteikums;

13.6. tiek veikta video novērošana vai audio ieraksta veikšana fizisko personu datu aizsardzības normu ietvaros.

14. Nodarbinātais var iesniegt ziņojumu par iespējamiem citu nodarbināto korupcijas riskiem un pārkāpumiem, iestādei nodrošinot ziņotāja anonimitāti.

15. Konstatējot korupcijas risku vai pārkāpumu iestādē, nodarbinātais ziņo par konstatēto gadījumu, rīkojoties vienā no šādiem veidiem:

15.1. brīvas formas rakstveida iesniegums iestādes vadītājam vai viņa pilnvarotai personai;

15.2. brīvas formas elektronisks iesniegums uz iestādes e-pasta adresi;

15.3. telefoniska saziņa ar iestādes vadītāju vai viņa pilnvarotu personu;

15.4. nenorādot iesnieguma iesniedzēja identitāti anonīmi sniegt ziņojumu par konstatētajiem pārkāpumiem izmantojot anonīmo pasta kasti iestādes telpā (ziņojumu un sūdzību pasts);

15.5. ziņot Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojam (turpmāk – KNAB), ievērojot biroja vietnē www.knab.gov.lv norādītos saziņas formas vai izmantojot pašvaldības mājas lapā interneta vietnē www.livani.lv izvietoto banneri ar kontaktinformāciju anonīmai ziņošanai KNAB.

16. Nodarbinātais var ziņot arī citos veidos, kas nav noteikti šajos noteikumos. Ziņojumu formas trūkumi nevar būt par pamatu iesniegtās ziņojumu neizskatīšanai un iestādes nereaģēšanai uz to pēc būtības.

17. Iestādes vadītājs ziņo KNAB par konstatēto gadījumu, ņemot vērā ziņojuma saturu un atbilstību biroja funkcijām.

18. Komunikācijā ar darbiniekiem neatklāj informāciju par ziņotāja identitāti, saņemtā ziņojuma faktu un tā saturu.

19. Iestādē aizliegts apspriest izmeklēšanas faktu, ja KNAB ir uzsācis izmeklēšanu.

III. Ziņojumu izskatīšanas kārtība

20. Iestāde nodrošina, ka tiek pieņemtas un izskatītas iesniegtās sūdzības un ziņojumi, izskatot tos pēc būtības.

21. Lai izskatītu saņemtos ziņojumus, iestādes vadītājs norīko atbildīgo amatpersonu vai izveido īpašu darba grupu, kurā var iekļaut divus līdz četrus darbiniekus no dažādām struktūrvienībām /daļām, nodaļām/, kuriem ir konkrētas zināšanas attiecīgo korupcijas aizdomu izmeklēšanai.

22. Atbildīgā amatpersona /darba grupa/ pienācīgi izskata katru ziņojumu par korupcijas aizdomām, izmeklē tā cēloņus un ierosina korektīvus un preventīvus pasākumus. Korupcijas gadījuma izmeklēšanai, ja tas ir nepieciešams – piesaista ārējos speciālistus un tiesībsardzības iestāžu darbiniekus.

23. Atbildīgā amatpersona reģistrē ienākošos ziņojumus, ar ziņojumiem saistītās īstenotās procedūras un aktivitātes.

24. Pamatojoties uz izmeklēšanas rezultātiem, atbildīgā amatpersona ierosina vienu no šādām darbībām:

24.1. Ziņojums par krāpšanas aizdomām nav pamatots un turpmāka izmeklēšana nav nepieciešama;

24.2. Ziņojums par krāpšanas aizdomām ir pamatots, nepieciešams veikt iekšējus pasākumus un uzlabot kontroles procedūras;

24.3. Ziņojums par krāpšanas aizdomām ir pamatots un ir nepieciešams veikt turpmāku izmeklēšanu, piesaistot darbiniekus ar piemērotām prasmēm, ārējos speciālistus vai tiesībsardzības iestāžu darbiniekus.

IV. Kārtība, kādā nodarbinātais paziņo par savu atrašanos interešu konflikta situācijā, un amata uzdevuma izpildes nodošana citam darbiniekam

25. Saskaņā ar Interešu konflikta novēršanas likumu par valsts amatpersonu ir uzskatāmi šādi pašvaldības iestādes darbinieki:

25.1. iestādes vadītājs un viņa vietnieki;

25.2. iestādes publiskā iepirkuma komisijas loceklis (tikai iepirkuma komisijas darba ietvaros);

25.3. cits iestādes nodarbinātais to darba pienākumu ietvaros, ja to izpilde ir saistīta ar iestādes publiskās varas īstenošanu vai pašvaldības finanšu līdzekļu (mantas) izlietošanu šo darbību ietvaros un to amati iekļauti Līvānu novada pašvaldības amatpersonu amatu (turpmāk – valsts amatpersona) sarakstā.

26. Par valsts amatpersonu uzskatāms arī darbinieks, kurš uz laiku pilda valsts amatpersonas amata pienākumus. Attiecībā uz šādu valsts amatpersonu piemērojami tie Interešu konflikta novēršanas likumā paredzētie noteikumi, kuri attiecas uz valsts amatpersonu, kuras amata pienākumus tā pilda.

27. Valsts amatpersona atrodas interešu konfliktā, ja pildot valsts amatpersonas amata pienākumus, jāpieņem lēmums vai jāpiedalās lēmuma pieņemšanā, vai jāveic citas ar valsts amatpersonas amatu saistītas darbības, kas ietekmē vai var ietekmēt šīs valsts amatpersonas, tās radnieku vai darījumu partneru personiskās vai mantiskās intereses.

28. Atbildība par interešu konflikta novēršanas neievērošanu paredzēta gan disciplināri iestādē, gan Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksā. Par smagākiem nodarījumiem piemērojams Krimināllikums.

29. Disciplināro izmeklēšanu veic iestāde. Administratīvos pārkāpumus izskata Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs.

30. Iestādes vadītājam ir pienākums atbilstoši savai kompetencei nepieļaut, lai valsts amatpersonas nonāktu interešu konflikta situācijā un šādā situācijā īstenotu valsts amatpersonas amata pilnvaras.

31. Gadījumā, ja nodarbinātais, kas ir valsts amatpersona šo noteikumu 21.punkta izpratnē, konstatē, ka atrodas interešu konflikta situācijā, atstata sevi no konkrētā uzdevuma izpildes. Nodarbinātais ziņo par šo gadījumu iestādes vadītājam, kurš aizvietošanas kārtībā norīko citu darbinieku konkrētā uzdevuma izpildei.

32. Valsts amatpersona nekavējoties rakstveidā sniedz informāciju iestādes vadītājam par šādiem faktiem, ja tie konstatēti darba uzdevumu izpildes gaitā:

32.1. par pašas, savu radnieku vai darījumu partneru mantisko vai citu personisko ieinteresētību kādas darbības veikšanā, kura ietilpst tās amata pienākumos;

32.2. par komercsabiedrībām, kuru dalībnieks, akcionārs, biedrs, pārraudzības, kontroles vai izpildinstitūcijas loceklis ir šī valsts amatpersona vai tās radnieks, vai par to, ka pati valsts amatpersona vai tās radnieks ir individuālais komersants, kas saņem attiecīgās publiskas personas institūcijas publisko iepirkumu, partnerības iepirkumu, sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju iepirkumu vai koncesiju, publiskas personas finanšu līdzekļus vai valsts vai pašvaldības garantētus kredītus, izņemot gadījumus, kad tos piešķir atklāta konkursa rezultātā.

33. Iestādes vadītājs pēc šo noteikumu 32.punktā noteiktās informācijas saņemšanas norīko attiecīgās valsts amatpersonas funkciju izpildi citai valsts amatpersonai.

34. Iestādes vadītāja interešu konflikta gadījums tiek risināts ar dibinātāju, kas izvērtē interešu konflikta apstākļus, un norīko citu personu konkrēto pienākumu izpildei. Norīkotā persona nevar būt iestādes darbinieks, kurš ir padots iestādes vadītājam.

VI. Noslēguma jautājumi.

35. Noteikumi attiecas uz visiem Līvānu novada pašvaldībā nodarbinātajiem, kuriem tie jāievēro pildot savu darbu Pašvaldībā un saistībā ar jebkurām citām juridiskām vai fiziskām personām.

36. Ar šiem noteikumiem un to grozījumiem jāiepazīstas visiem darbiniekiem. Jaunajiem darbiniekiem jāiepazīstas ar šiem Noteikumiem, kad uzsāk darbu.

Izpilddirektors

U. Skreivers